

Açıklamalı Örnek Soru ve Çözümleri

Örnek 1 (Kitaptaki Örnek 6.1'in değişik hali.
(İklimlendirme Esasları ve Uygulamalar, Sayfa 231))

Sekil 6.2'de sematik olarak gösterilen mahallenin projelerdirme gün ve saatini tespit ederek, camlardan radyasyonla olan ısı kazancını hesaplayınız.

- * Kitaptakinden farklı yönler için çözüm yapılacak.

Gözüm:

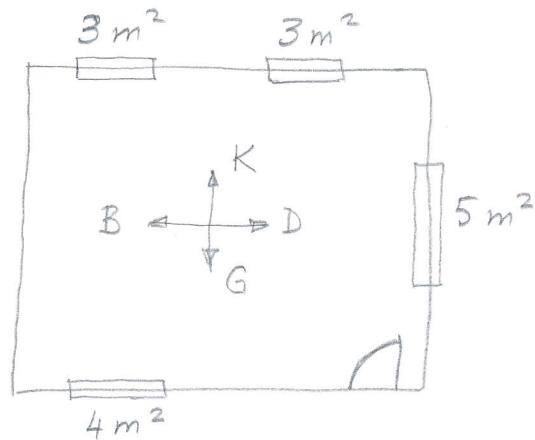
Once her yön için toplam pencere alanları bulunur:

Kuzey yönüne bakan

$$\text{pencere alanı} = 3 + 3 = 6 \text{ m}^2$$

Doğuya bakan pencere alanı = 5 m²

Güneye bakan pencere alanı = 4 m²

* (Binanın diğer özelliklerinin Tablo 6.5'in koşullarına uygun olduğunu varsayılm.)

En büyük pencere alanı kuzey yönündedir. Ancak binanın Kuzey yarı kürde olduğu kabul edilirse en az güneş ısınımı alan yön de kuzeydir. O halde hem kuzey hem de ikinci büyük pencere alanına sahip olan doğu yönü için hesap yapılmalıdır. Her yön için hesap yapılması daha doğru olacaktır.

Kuzey esas alınarak hesaplama:

Tablo 6.5'ten, kuzey yönünün en çok güneş ısınımı aldığı ay ve saat tespit edersek:

21 Haziran Öğleden önce 06:00 ve öğleden sonra 18:00'de $101 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$

Aynı tarih ve saatlerde doğu ve güney yönleri için değerler:

Doğu: Öğleden önce 06:00'da $397 \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$
Öğleden sonra 18:00'da 19 "

Güney: ö.ö. 06:00'da 19 $\frac{\text{W}}{\text{m}^2}$
ö.s. 18:00'de 19 $\frac{\text{W}}{\text{m}^2}$

$$\text{Toplam} = 6(\text{m}^2) \cdot 101\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right) + 5(\text{m}^2) \cdot 19\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right) + 4(\text{m}^2) \cdot 19\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right)$$

$\text{Toplam} = 777 [\text{W}]$

Saat: 18:00 için

$$\text{Toplam} = 6(\text{m}^2) \cdot 101\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right) + 5(\text{m}^2) \cdot 397\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right) + 4(\text{m}^2) \cdot 19\left(\frac{\text{W}}{\text{m}^2}\right) \Rightarrow \boxed{\text{Toplam} = 2667 \text{ W}}$$

(Saat: 06:00)

Dogu yönü esas alınırsa:

En yüksek ısınım değeri: $516 \frac{W}{m^2}$ (23 Temmuz, saat 08:00)
 Aynı ay ve saat iain, pencere bulunan diğer yönlerdeki ısınım değerleri:

Kuzey: $38 \frac{W}{m^2}$

Güney: $38 \frac{W}{m^2}$

$$\text{Toplam} = 5(m^2) \cdot 516\left(\frac{W}{m^2}\right) + 6(m^2) \cdot 38 + 4 \cdot 38 \Rightarrow \text{Toplam} = 2960[W]$$

Güney yönü esas alınırsa:

En yüksek ısınım değeri: $522 \frac{W}{m^2}$ (21 Kasım, saat 12:00)

Aynı gün ve saat iain, diğer pencerelere gelen ısınım:

Kuzey: $35 \frac{W}{m^2}$

Dogu: $35 \frac{W}{m^2}$

$$\begin{aligned} \text{Toplam} &= 4(m^2) \cdot 522\left(\frac{W}{m^2}\right) + 6(m^2) \cdot 35\left(\frac{W}{m^2}\right) + 5(m^2) \cdot 35\left(\frac{W}{m^2}\right) \\ &= 2473 [W] \end{aligned}$$

Her yön iain; o yönde en büyük ısınım değerlerinin olduğu gün ve saatler esas alınarak hesaplanan ısınımla ısı kazançları su şekilde bulunmuştur:

Yön	Gün	Saat	max. ısınımla ısı kazancı [W]
Kuzey	21 Haz.	06:00	777
	21 Haz.	18:00	2667
Dogu	23 Tem.	08:00	2960
Güney	21 Kas.	12:00	2473

Sonuç: Bu mahal iain ısınımla en büyük ısı kazancı 23 Temmuz, saat 08:00'de meydana gelmekte olup değeri $2960 W$ 'dir.

NOT: Mahallenin en yüksek ısı kazancı, içerdikti insan sayısı, elektrikli cihazlar vs. gibi faktörlere bağlı olarak başka bir gün ve saatte gerçekleşebilir. Bu soruda yalnız ısınım dikkate alınmıştır.

Örnek 2.

Örnek 1'de verilen mahallen 26°C 'de bir ofis olduğu ve insan sayısının; Saat 06:00'da 0 (sıfır)

08:00'de	5
12:00'de	20
18:00'de	10

olması halinde ışınımdan ve insanlardan kaynaklanan ısı kazancının en yüksek olduğu saatı belirleyiniz.

NOT: Karşılaştırma yapılacağından; insanlardan gelen duyular ısıyı almak yetmez olacaktır.

Gözüm:

Ofiste çalışan bir kızının 26°C 'lik ortama verdiği duyular $1\text{s} 63 \text{ W}$ olarak Tablo 6.11'den (sayfa 215) okunur.

Buna göre tablo yaparsak:

Yön	Gün	Saat	İşinimle ısı kazancı [W]	Kisi sayısı	Bir kişiin verdiği ısı [W]	İsanlardan gelen ısı [W]	İşinim + insanlardan ısı kazancı [W]
Kuzey	21 Haz.	06:00	777	0	63	0	777
Kuzey	21 Haz.	18:00	2667	10	63	630	3297
Doğu	23 Tem.	08:00	2960	5	63	315	3275
Çiçek	21 Kas.	12:00	2473	20	63	1260	3733

İşinim ve insan kaynaklı ısı kazancı en yüksek 3733 W olup saat 12:00'de olmaktadır.